

شماره: م/ب/ ۲۰۱۷

تاریخ: ۱۳۸۵/۸/۲۷

«بسمه تعالی»

جهت اطلاع مدیران عامل محترم کلیه بانک‌های دولتی و پست بانک ارسال گردید.

احتراماً،

بدین وسیله دستورالعمل نگهداری حساب‌های دولتی پس از پاره‌ای اصلاحات ارسال می‌گردد. خواهشمند است دستور فرمایند ضمن ابلاغ مفاد دستورالعمل فوق به کلیه واحدهای ذیربط و نظارت بر حسن اجرای آن، مفاد بخشنامه شماره م/ب/ ۳۷۰ مورخ ۱۳۸۵/۲/۲۱ کان لم یکن تلقی گردد. /ب

اداره مطالعات و مقررات بانکی

صدیقه رهبر شمس کار

حمید نهرانفر

۳۸۳۱-۳

۳۸۱۶

دستور العمل نگاهداری حساب‌های دولتی

(پس از اعمال اصلاحات)

الف - مفاد دستور العمل نگاهداری حساب‌های دولتی

- ۱- سازمان‌های دولتی، وزارتخانه‌ها، شرکت‌های دولتی، نهادهای عمومی و شهرداری‌ها موضوع بند "د" ماده ۱۰ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مجاز می‌گردند از بین بانک‌های دولتی موجود، بانک مورد نظر خود را انتخاب نموده و پس از تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حساب‌های خود را نزد آن بانک متمرکز نمایند.
- تبصره - انتخاب بانک مورد نظر توسط ارگان‌های مذکور در این بند، در مورد آن بخش از وجوهات آنها که از محل بودجه عمومی دولت تامین می‌گردد منوط به کسب موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز می‌باشد.
- ۲- تغییر بانک با رعایت مفاد بند فوق با تایید قبلی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی بر حسب مورد امکان پذیر است.
- ۳- هنگام افتتاح حساب توسط بانک، دریافت تأییدیه بانک قبلی مبنی بر پرداخت بدهی‌های معوق و تعیین تکلیف بدهی‌ها و تعهدات جاری الزامی است.
- ۴- نظر به این که نگهداری حساب‌های وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و شرکت‌ها و موسسات وابسته به موجب قانون نحوه اجرای مقررات پولی و بانکی کشور در بانک سپه مصوب سال ۱۳۵۳ مجلسین وقت به بانک سپه واگذار شده است لذا لازم است حساب‌های وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - استثنائاً - کماکان نزد بانک سپه نگهداری شود.

ب- مستندات قانونی دستورالعمل نگاه‌داری حساب‌های دولتی

بند "د" ماده ۱۰ قانون برنامه چهارم توسعه

در جهت ایجاد فضای رقابتی سالم و به دور از انحصار در سیستم بانکی کشور و به منظور اقتصادی نمودن فعالیت بنگاه‌ها و موسسات و سازمان‌های دولتی و دیگر نهادهای عمومی و شهرداری‌ها، برای دریافت خدمات بانکی، بنگاه‌های مذکور مجازند بانک عامل را راساً انتخاب نمایند.

تبصره ۱- انتخاب بانک عامل توسط ارگان‌های موضوع این بند در مورد آن بخش از وجوهات آنها که از محل بودجه عمومی دولتی تامین می‌گردد، منوط به کسب موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برحسب مورد خواهد بود.

تبصره ۲- سپرده‌های دستگاههای اجرایی موضوع ماده ۱۲ قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸ به عنوان سپرده بانک عامل موضوع این بند تلقی نمی‌شود و بایستی طبق مقررات قانون یاد شده در حساب‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منعکس گردد.

ماده ۷۶ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱

برای وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و شرکت‌های دولتی (به استثنای بانک‌ها و شرکت‌های بیمه و موسسات اعتباری) و واحدهای تابعه آنها در مرکز و شهرستانها حسب مورد از طرف خزانه و یا نمایندگی خزانه در استان‌ها در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا سایر بانک‌های دولتی که از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نمایندگی داشته باشند، به تعداد مورد نیاز حساب‌های

بانکی برای پرداخت‌های مربوط افتتاح خواهد شد. استفاده از حساب‌های مزبور در مورد وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی با امضای مشترک ذیحساب و یا مقام مجاز از طرف او و لااقل یک نفر از مقامات مسئول و مجاز دستگاه مربوط به معرفی خزانه و یا نمایندگی خزانه در استان به عمل خواهد آمد و کلیه پرداخت‌های دستگاه‌های نامبرده منحصرأ از طریق حساب‌های بانکی مذکور مجاز خواهد بود. استفاده از حساب‌های بانکی شرکت‌های دولتی با امضای مشترک مقامات مذکور در اساسنامه آنها و ذیحساب شرکت یا مقام مجاز از طرف او ممکن خواهد بود.

تبصره - موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع ماده ۵ این قانون مادامی که از محل درآمد عمومی وجهی دریافت می‌دارند در مورد وجوه مذکور مشمول مقررات این ماده خواهند بود و وجوه اعتباراتی که در قانون بودجه کل کشور برای این قبیل دستگاه‌ها به تصویب می‌رسد، توسط خزانه و یا نمایندگی خزانه در استان منحصرأ از طریق حساب‌های بانکی مذکور قابل پرداخت می‌باشد.

ماده ۱۲ قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، به عنوان بانکدار دولت، موظف به انجام وظایف زیر است:

الف- نگاهداری حساب‌های وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی و شهرداریها و همچنین موسساتی که بیش از نصف سرمایه آنها متعلق به وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی و یا شهرداریها می‌باشند، و انجام کلیه عملیات بانکی

آنها در داخل و خارج از کشور^۱.

تبصره ۱- وزارتخانه‌ها و شهرداریها و شرکت‌های دولتی و موسسات مذکور در بند

"الف" این ماده، مکلفند وجوهی را که در اختیار دارند، منحصرأ نزد بانک

مرکزی جمهوری اسلامی ایران نگاهداری نمایند و کلیه عملیات بانکی

خود را منحصرأ توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام دهند

و اطلاعاتی که بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در انجام وظایف

خود از آنها بخواهد، در اختیار آن بگذارند.

تبصره ۲- وزارتخانه‌ها و شرکتها و موسساتی که به موجب قوانین خاص، مجاز به

انجام عملیات بانکی وسیله بانکهای دیگر می‌باشند، مشمول مفاد بند

"الف" و قسمت اول تبصره یک این ماده نخواهند بود^۲.

۱- الف - به موجب ماده ۲۲ قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره)، مصوب ۱۳۶۲/۶/۸ مجلس شورای اسلامی: "بانکها می‌توانند با اجازه بانک مرکزی ایران، با موسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی، به عملیات مجاز بانکی مبادرت نمایند.

ب - به موجب ماده ۵ آئین‌نامه اجرایی فصل پنجم قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) (تصویب نامه شماره ۸۸۵۲۸ هیات وزیران، مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۱۷) موسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی مکلفند وجوهی را که در اختیار دارند، منحصرأ نزد بانک مرکزی نگاهداری نمایند و کلیه عملیات بانکی خود را منحصرأ توسط بانک مرکزی انجام دهند، مگر در مواردی که بانک مذکور به استناد ماده ۲۲ قانون، با اجرای تمام یا قسمتی از عملیات موصوف توسط بانکهای دیگر موافقت نمایند. در این صورت، بانکها می‌توانند با رعایت مقررات، با این قبیل موسسات و شرکت‌های دولتی مبادرت به عملیات مجاز بانکی نمایند.

۲- به موجب قانون طرز استفاده از تبصره ۲ ماده ۱۲ قانون پولی و بانکی کشور، مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۱۲ مجلس شورای ملی: "ماده واحده - استفاده از تبصره ۲ ماده ۱۲ قانون پولی و بانکی کشور مصوب تیرماه ۱۳۵۱ موکول به تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی است. موسسات و شرکت‌های دولتی که شمول مقررات عمومی نسبت به آنها مستلزم ذکر نام است، نیز مشمول حکم این قانون خواهند بود."

